

La batalla de l'IRPF

Durant uns dies la pressió fiscal que depèn de la Generalitat ha enfrontat Convergència Democràtica i Esquerra Republicana. Els primers a obrir el foc van ser els dos caps de llista d'Esquerra per Barcelona a les pròximes eleccions espanyoles. Gabriel Rufian i Joan Tardà van subscriure conjuntament un article a la premsa on demanaven apujar els trams més alts de l'IRPF dit "autonòmic" per poder rebaixar així els més baixos. La proposta va alterar les files convergents. Va ser Francesc Homs, el candidat d'aquest partit en les darres eleccions, qui els va replicar, va rebutjar l'augment i va proclamar de manera taxativa que les persones físiques a Catalunya ja suporten la pressió fiscal més alta de tot l'Estat.

A partir d'aquell moment es va desencadenar una guerra de xifres en què el departament d'Economia de la Generalitat intentava demostrar que a Catalunya les rendes més altes paguen menys que la mitjana de l'Estat. Una dada que va rebatre el mateix Artur Mas aduint que per fer-se'n una idea precisa i exacta s'ha de sumar al percentatge que han de liquidar corresponent a l'IRPF i la quantitat que paguen els mateixos contribuents atribuïble a l'impost de patrimoni. Finalment, sembla que ha esclatat la pau aparent i el mateix Oriol Junqueras ha admès que la fórmula per garantir uns ingressos que permeten abaixar els impostos dels trams per sota dels 17.000 euros s'ha de pactar i acordar dins el mateix Govern i el grup parlamentari de Junts pel Sí.

La proposta d'Esquerra Republicana pot explicar-se per la necessitat d'arribar a un acord que facilite aprovar els pressupostos d'enguany amb el suport de la CUP. Els portaveus d'aquest partit han

VICENT
SANCHIS

fet públic un plec de condicions a canvi del seu suport. La CUP demana, en efecte, que s'apuge l'IRPF en els trams més alts i igualment que el govern incloga en les partides d'ingressos dels comptes del 2016 les que corresponguen als impostos que ha suspès el Tribunal Constitucional. Oriol Junqueras rebutja aquesta segona exigència, però està obert a negociar la primera. Aquí exactament és on hi ha la gran discrepància amb Convergència. El punt menys clar de tot l'embolic ha estat haver conduït el debat públic cap als candidats a les eleccions del 26 de juny. La brega entre Rufian, Bernat i Homs deixa ben clar que les dues forces polítiques l'han utilitzat com a arma d'enfrontament i desgast mutu.

Es pot entendre, doncs, la batalla de l'IRPF com una brega electoralista? Sí. Però no és només això. També s'hi poden detectar discrepàncies ideològiques serioses dins el Govern i una estratègia que separa Esquerra de Convergència: la necessitat de mantenir l'acord permanent amb la CUP. En aquest darrer front és on apareixen les diferències més profundes, les que poden debilitar el pacte entre convergents i republicans i alterar l'anomenat full de ruta que han acordat els uns i els altres per convertir Catalunya en un Estat independent. Divendres passat Artur Mas titllava la discussió per l'IRPF d'"absurda" i "ridícu-

la", però l'ex-president de la Generalitat insinuava un enfrontament intern entre Convergència i Esquerra molt menys ridícul i molt més preocupant.

Els recels d'Esquerra

En l'anterior legislatura, quan Convergència governava sola amb el suport parlamentari d'Esquerra, els republicans no amagaven gens una desconfiança profunda. Una vegada i una altra expressaven en privat els seus recels: "Ni Artur Mas ni el seu partit s'acaben de creure el procés. En el fons, més que la independència, el que busquen és un pacte amb l'Estat. Volen tensar la situació per acabar arribant a un acord amb Mariano Rajoy o amb qui governe a Madrid".

Aquesta desconfiança va arrancar amb força de les reunions entre Mas i Junqueras en què el president de la Generalitat va decidir no convocar la consulta del 9 de novembre obertament i contra la sentència del Tribunal Constitucional. Oriol Junqueras afirmava que Artur Mas li va proposar en un primer moment suspendre la consulta i avançar eleccions, a les quals Esquerra i Convergència havien de concórrer amb una llista compartida. A partir d'aquell moment la separació entre Esquerra i Convergència –i entre els seus dos líders– es va anar fent cada dia més gran i irreconciliable. El torturat laberint que va desembocar en la candidatura unitària Junts pel Sí ni el Govern de coalició no ha resolt les diferències ni els recels.

Els recels de Convergència

Però ara no és Esquerra Republicana qui més desconfia del seu soci, sinó Convergència. Les grans reticències han canviat de signe. Gairebé tots els dirigents convergents coincideixen darrerament en l'alerta. Tots ells comenten obertament, encara que no ho facen en públic, que Esquerra Republicana ha canviat l'estra-

EFE

ERC HA PROPOSAT APUJAR LA QUOTA AUTONÒMICA DE L'IRPF EN ELS TRAMS ALTS. LA PROPOSTA POT EXPLICAR-SE PER LA NECESSITAT DE LA CUP PER APROVAR PRESSUPOSTOS

LA BREGA QUE SE N'HA DERIVAT AMAGA DISCREPÀNCIES MOLT MÉS PROFUNDES ENTRE EL PARTIT QUE LIDERA ORIOL JUNQUERAS I CDC

tègia. Segons afirmen, Oriol Junqueras manté l'ambició de convertir el seu partit en l'opció hegemònica dins l'independentisme, però ara també i pot ser més, dins les files de l'esquerra. Per als dirigents convergents, els republicans han arribat a la conclusió que una proclamació unilateral és inviable amb el percentatge d'independentistes que reflecteixen les successives cites electorals. L'única manera de desbloquejar la situació seria a través d'un referèndum també "unilateral", que no s'hauria de pactar amb l'Estat. Un referèndum que caldria convocar amb el suport de la CUP, Iniciativa, les *confluències* domèstiques de Podemos i la tropa que es mou inquieta

a l'entorn d'Ada Colau. "Esquerra encara no ha articulat amb detall aquesta estratègia, però queda clar que aspiren a anar en solitari a les pròximes eleccions al Parlament, liderar tot l'espectre ideològic de l'esquerra, substituir l'eix nacional pel social, ser més coherents amb la seua ideologia i convocar un referèndum amb l'aspiració de guanyar-lo. Això portaria Catalunya a la reedició d'un nou tripartit: Esquerra, la CUP i els col·laistes".

Òbviament, també en privat els dirigents d'Esquerra Republicana qualifiquen aquestes teories de "deliri". Neguen totes les acusacions i mantenen que als convergents "sempre els tre-

molen les cames quan arriben els moments més decisius". Però, siga com siga, els recels, les reticències i els odis familiars es mantenen i guanyen força cada dia que passa. Tant se val que les acusacions siguin poc o molt veraces. La conclusió de tot plegat és que el procés sobiranista s'ha començat a debilitar internament. I la guerra que s'ha obert a l'Assemblea Nacional Catalana n'és un símptoma més. Un dels més preocupants, també. Perquè les bregues partidistes s'han encomanat a les entitats dites *civils*. I ara el procés sembla que no té ni àrbitre.

Periodista i director d'EL TEMPS